

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Pénz utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. március 5.

bb 1. köznevelődési intézmények a munkás fiatalok továbbtanulásáért

1 nn/fk hi bzs -cz

1973. március 5.

- köznevelődési munkánkban az egyik legfontosabb, legfelelősségteljesebb feladat az ifjúság körében kifejtett tevékenységünk, - nyilatkozta az mti munkatársának Kelemen László, a fővárosi művelődési ház igazgatóhelyettese. különleges kötelességünknek tartjuk például a munkás származású gyermekek tanulmányi segítségét. ezt szolgálják egyebek között a szak-szervezetek budapesti tanácsával együttműködve szervezett speciális gyermek-foglalkoztatások négy budapesti köznevelődési intézményben: a pestszécséti vasas művelődési központban, a danuvia gorkij művelődési központban, a fővárosi művelődési házban, valamint a pedagógus szakszervezet fáklya klubjában. a munkásgyerekek továbbtanulásának felkarolásában a művelődési intézmények közül a pestszécséti csillag volt az utörő. munkatársai felméréseket végeztek a szülők körében: a foglalkozás, jövedelem és lakásviszonyok alapján választották ki a tanulmányi támogatásra szoruló kisdíjakat. a gyermekfoglalkoztató tematikája az iskolai tanmenethez igazodik.

a danuvia gorkij művelődési központban az általános iskolás korúak segítése a fő cél. a pedagógusok egyrészt a helyesebb tanulási módszerek kialakításában nyújtanak segítséget, másrészt a foglalkozásokon gyakran alkalmazzák a játékos tanulási formákat. követendő példa: egy pszichológus heti két órában önállóan foglalkozik az iskolásokkal.

/folyt. köv./

bb 1. /köznevelődési ... 1. folyt./bzs

újszerű kezdeményezés: a fővárosi művelődési ház - a xi. kerület igényeinek megfelelően - nem gimnáziumi, hanem szak-középiskolai tanulók számára tart különórákat. olyan tananyagot állítottak össze, amelynek tartalmas, érdekes témái megnyerték a gyerekek tetszését. az eredmény: a lemorzsolódás a 10 százalékot sem éri el. a gyerekek hetenként egyszer kísérleteket végeznek, előadásokat hallgatnak a természettudományos ismereteik elmélyítésére. ezt egészíti ki heti két órában a „humán világkép”, című előadás, amely dia-vetítéssel, lemezhallgatással egybekötve a művészet világával ismerteti meg a résztvevőket./mti/

-. -

bb 2. március 12-18: utasszámlálás a metrón

i -don hi bzs -cz

1973. március 5.

a budapesti közlekedési vállalat március 12-18. között utasszámlálást tart a metrón. a vállalat emberei valamennyi állomáson egy szelvényt adnak az utasoknak, azzal a kéréssel, hogy a kis cédulákat utazásuk ideje alatt őrizzék meg, s kiszállítás után a metró-állomások kijáratainál elhelyezett ládába dobják be. a bkv kéri a metró utasait, hogy saját érdekében segítsék a közlekedés további javítását célzó utasszámlálás sikeres lebonyolítását.

a felmérés célja - mint a vállalatnál elmondták -: megközelítő pontossággal megállapítani a metró-állomások, illetve az egyes vonalszakaszok terhelését, zsúfoltságát, vagyis azt, hogy mikor és mennyien utaznak a metrón. a közlekedés szakemberei már korábban is tájékozódtak a földalatti forgalmáról, de az eddigi megállapítások - mivel azok a kezdeti rövidebb időszakokra vonatkoznak, amikor nagyon sokan csupán kíváncsiságból ültek metróra - még nem tükrözhetik a tömegközlekedés valódi helyzetét.

a bkv most majd az utasszámlálási adatok ismeretében, az utasáramlásoknak megfelelően pontosabban megállapíthatja, melyik busz- vagy villamosjárat vonalán van szükség a jelenleginél több kocsi, szerelvényre. ugyancsak a tapasztalatok birtokában tesznek majd javaslatot a mozgólépcsők munkarendjének szabályozására, arra, hogy a metró-állomásokon milyen időszakokban célszerű bekapcsolni a harmadik lépcsősort./mti/

-. -

- 2 -

bb 3. bővítik a debreceni arany bika szállót

vid-kz/tné bzs -cz

1973. március 5.

a negyedik ötéves tervben mintegy 60 millió forintos költséggel korszerű épületszárnyal - 200 ágyal - bővül a debreceni arany bika szálló. az új szárny a hatvan utca felőli részén kapcsolódik a főépülethez. a bővítéssel egyidőben több bérház is épül a vöröshadsereg és a hatvan utca sarkán. a helyükön álló régi épületeket lebontják. a többségüknek egy méter vastag téglafala van, s így a hagyományos módszerrel nagyon költséges lenne a bontásuk. a munka elvégzésére éppen ezért a borsodi szénbányászati tröszt robbantási szakembereinek adtak megbízást. a robbantásra a tervek szerint áprilisban kerül sor./mti/

-. -

bb 4. körtevényes géza referátuma

t ró/gk hi bzs la

1973. március 5.

az alábbiakban - rövidítve - közreadjuk körtevényes géza főtitkárnak, a táncművészek szövetsége közgyűlésén hétfőn délelőtti elhangzó referátumát. az anyag feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

bevezetőben rámutatott:

a szövetség v. közgyűlése óta céljának és feladatainak megfelelő, eredményes munkát végzett. biztató előrelépést ért el a külföldi szakmai tanulmányutak növelésében, valamint a köznevelődéssel szoros kapcsolatban álló, annak részét alkotó néptáncmozgalom és az amatőrökkel foglalkozó balettoktatás helyzetének felmérésében, a tennivalók megfogalmazásában. a szövetség hatékonyan járult hozzá a budapesti művészeti hetek táncprogramjainak gazdagításához, szervezettebbé és tervszerűbbé tételéhez is.

a főtitkár a továbbiakban a magyar táncművészet helyzetét a magyar társadalom, különösen a magyar szellemi élet fejlődése tükrében vizsgálta. hangsúlyozta, hogy a táncművészet szakma tengelyében az alkotó-, az előadóművészet és a pedagógia szétválaszthatatlan egysége áll. ez a hármas egység különbözőképpen testesül meg a balett- és néptáncművészetben, a színházban és a tévé táncadásaiban, a hivatásos és az amatőr tevékenység formáiban, ágazat sem nélkülözheti a szüntelen megújulást, s mindezt a mai igények szerint és a tényleges nemzetközi eredmények ismeretében kell elvégezni.

/folyt. köv./

- 3 -

Ne különbözö területen. Magyarok - füte hozza - egyel táncművészi

bb 4. /körtvélyes géza ... 1. folyt./bzs

megállapította, hogy az operaház balettkoreográfiai eseményeiben előrehaladás mutatkozik, de főleg az új, korszerű szemlélet, mondanivaló és megformálási mód terén határozottabban és hatékonyabban ekkor előrelépni, a hazai és külföldi koreográfusok közreműködésével a műfaji és stílári sokrétűség jegyében. a pécsi balett társulatáról szólva elmondotta, hogy hazánk második önálló balettagyüttese az operaháztól eltérő úton jár, más szerepet is tölt be, mint a nagy központi repertoár-együttesek, munkáját mind ez ideig a hangsúlyozott újat keresés jellemezte. új bemutatóikból kitűnik hogy bartók muzsikája mellett továbbra is a kortárs magyar zene szerepel érdeklődésük központjában.

a főtáncos a továbbiakban az eredményes művészi munkáról annak összetartó erejéről és az elhivatottságról, a közös és az egyéni siker összhangjáról, a megfelelő társulati légkorról beszélt. ennek kapcsán megállapította, hogy táncművészeink többségét nálunk is fűti, áthatja a művészet, a szakma, a társulati és az egyéni munka szeretete.

a táncnak a közművelődésben betöltött szerepéről szólva rámutatott, hogy tanulása, illetve tanítása - a néptánc-mozgásművelődéssel - bizonyos értelemben kirekesztődik a közművelődésből. jóllehet - fűzte hozzá - a közművelődésnek olyan aktív formái, mint a tánc, nagy szerepet játszhatnak a művészetek és a közönség szorosabb kapcsolatának megtartásában.

körtvélyes géza a fő tennivalók közé sorolta, hogy a szövetségnek feltétlenül erősíteni és fokozni kell az elvi-esztétikai jellegű, a művészek ideológiai-politikai fejlődését elősegítő munkáját. ezen belül is kiemelkedő fontosságú az egyes táncágazatok és társulatok művészi-szakmai eredményeinek, alkotói és elkadói problémáinak marxista jellegű elemzése, különös tekintettel a társulatok összetartó erejének lazulására, a fiatal művészek elszáradásának problémájára. kívánatos lenne, hogy a szövetség erőteljesen bekapcsolódjék a közművelődés fejlesztési terveinek a szakmával kapcsolatos kérdéseit kidolgozásába. vizsgálja meg a táncoktatás helyzetét, a reális feltételek ismeretében tegyen javaslatokat a problémák rendezésére, segítse elő e terület esztétikai-szakmai, valamint személyi utánpótlásnevelő munkájának továbbfejlesztését - hangsúlyozta körtvélyes géza./mti/

--

- 4 -

vbb 5. unesco-szakkör a fővárosi művelődési házban

i zsu/tr hi bzs La

1973. március 5.

a fővárosi művelődési házban működő három biológiai szakkör közül az egyik az unesco támogatását élvezzi. az egészségügyi, tudományos és kulturális szervezete ugyanis többféle szakkört patronál, amelyek nagyrészt humán jellegű tevékenységet folytatnak. ezek között kevés a természettudományos szakkör, s az unesco fontosnak tartja, hogy a fiatalok a környezetvédelemmel is megismerkedjenek. az unesco égisze alatt működő biológiai szakkör tagjai harmadik-negyedik osztályos gimnazisták, akik nagy hozzáértéssel, az átlagosnál magasabb szintű biológiai ismeretek birtokában végeznek kutatómunkát. egyetemi előadásokat látogatnak, kísérleteket folytatnak, diavetítéseken vesznek részt, és megbeszélik az ott szerzett tapasztalataikat. a fiatalok igyekeznek megvalósítani a nemzetközi biológiai program egyik fő célját: a természet megismerését és védelmét. az unesco segítsége többek között abban nyilvánul meg, hogy a szakkör tagjainak biztosítják a legkorszerűbb külföldi tudományos kiadványok tanulmányozását.

egy másik biológiai szakkörben a fiatalok a természettudományokon kívül művészetekkel és irodalommal is foglalkoznak. a kombinált szakkör célja, hogy a biológiai ismeretek mellett segítséget nyújtson a tanulóknak a műveltség egyéb ágaihoz alaposabb megismeréséhez is. a harmadik biológiai szakkör a tehetséges munkásszarmazású középiskolásokkal foglalkozik. a jövő tanévben kémia szakkört is létrehozna, s az orvosi egyetemre előkészítő biológiai szakkör indítását is tervezi./mti/

--

bb 6. őzek és madarak „társbérletben,,

vid/kz bzs -cz

1973. március 5.

a kis-balaton háborítatlan rezervátumában a különféle vízimadarak mellett erdei vadak is tanyát ütöttek. a nádas és a hozzátartozó nagyterjedésű berek a természetvédelmi örök megfigyelési szerint kedvenc és állandó tartózkodási helye az őzeknek. a dűlő szigeten régebben vaddisznók is feltűntek, de valószínűleg élelem hiánya miatt nem maradtak meg ezen a területen. az őzek azonban - mint az ideai megfigyelések tanúsítják - annál inkább élvezik a rezervátum nyugalalmát. a be-
rekben élő és a védett területet gyakran felkereső őzek száma becslések szerint megközelíti a 200-at. a kis-balaton környéki őzek - mint a szakemberek megállapították - rendkívül szép és fejlett testük ellenére gyenge agancsot viselnek./mti/

--

- 5 -

bb 7. magyar sportlovak az essen nemzetközi kiállításon

1 jf/gk ie bzs -cz

1973. március 5.

az nszk-beli essenben március 14-19. között kerül sor a II. equitana nemzetközi Lovassport-szakkiállításra. a kiállítás magyar bemutatóján - amelyet a Hungexpo rendez - hazai lótenyésztést a bábolnai, az enyingi és a kiskunsági állami gazdaság, valamint a dömsödi és az orosházi termelőszövetkezetek sportlovak „képviselik”. tizennyolc lovat szállítanak essenbe, ahol a 180 éves bábolnai lótenyésztés eredményeit dokumentációs kiállításon ismertetik. a magyar bemutatón koczikat és lószerszámokat is láthatnak az érdeklődők. a kiállítás idején minden nap rendeznek magyar lovas bemutatót. /mti/

--

bb 8. változatos rövidfilm-program

1 ró/tr hi bzs -cz

1973. március 5.

magyar művek állnak a következő hetek rövidfilm-programjának a középpontjában. a „tűz és víz”, kollányi ágoston színesfilmje az emberi életben nélkülözhetetlen elemek fontosságáról szól. glosz róbert rendezőnek két alkotása is szerepel a márciusi műsorban. a „lányok, katonákról”, dokumentumfilm, amelyben lányok vitatkoznak a fiatalok közötti kapcsolatokról. a „második lépcsőben”, című riportfilm a néphadsereg tartalékos tisztjeiről szól. dobray györgy „zene”, című filmjében vivaldi muzsikáját hallgatják ujbudai fiatalok, de a zene csak keretül szolgál ahhoz a beszélgetéshez, amely a jövőről és a pályaválasztásról folyik. hajós község német nemzetiségű lakosairól szól paulus alajos „220.000”, című dokumentumfilmje magyar alkotás még a „mozogj, kocogj”, című rövidfilm, knoll istván műve, és a „hajrá mozdony”, ennek készítője dargay attila.

ilf és petrov szellemes ötletét követve mutatja be a „gyalogosok”, című szovjet rajzfilm: mi lesz akkor, ha a gyalogosok „öntudatra ébrednek”, népi faragott butorok és használati tárgyak előállítását tárja a néző elé „a fafaragás mesérei”, című román film, s ugyancsak román alkotás „a seriff vasárnapja”, című rajzfilm. lengyel alkotók készítették „a dublőr”, című rajzfilmet, és ndk-beli művészek az „egy fiatal ember, neve: engels”, című rövidfilmet.

/folyt. köv./

- 6 -

NA

bb 8. /változatos ... 1. folyt./bzs

pezsgő élet folyik a rövidfilm-studiókban. a népszerű-tudományos és oktatófilm-studióban a színes fényképezésről készített filmet gujdár józsef. bodrossy félix „attila kincse”, címmel a „nagyszentmiklósi kincsek”, talált rovásírásról készíti legújabb alkotását. lakatos vince „futóhomok”, címmel a duna-tisza közti homokhátság életéről forgatja művét.

elkészült györgy istván művészettörténeti sorozatának legújabb darabja a neolitikum művészete. ugyancsak befejezte a forgatást kis józsef, aki a „hazánk, magyarország” sorozat keretében „folytatás”, címmel készített filmet a népművészet továbbéléséről. a stúdió hat részből álló új sorozata a kémia világába enged bepillantást. a képi eszközök felhasználásával olyan alkotások készülnek, amelyek elősegítik a kémiával, mint izgalmas, sok új felfedezést tartogató tudománnyal kapcsolatos újfajta szemléletmód kialakítását.

a katonai stúdióban a „hazánk, magyarország” sorozat számára forgat filmet takács gábor „hazamat szolgálom”, címmel. lestár jános a haditechnikában alkalmazott automatákról készített népszerű tudományos filmet „automaták és reflexek”, címmel. /mti/

--

bb 9. a tanító csak olvasni tudott, írni nem

vid/kz bzs -cz

1973. március 5.

„baranyai helytörténetírás”, címmel 280 oldalas - tizenegy tanulmányt, illetve forrásismertetést tartalmazó - kiadvány jelent meg a pécsi levéltár kiadásában. a kötet egyik érdekes írása a baranyai népoktatás kétszáz évvel ezelőtti helyzetével foglalkozik, szerzője petrovich ede, a püspöki levéltár igazgatója. a levéltárban őrzött „visita canonica”, -k - egyházlátogatási jegyzőkönyvek - sok iskolai vonatkozású - adatot tartalmaznak a xviii. századból. pécsen egy magyar-horvát és egy német nyelvű elemi iskola működött: hatvan, illetve hetven tanulóval, míg a gimnázium hat osztályába 302 diák járt. a falusi iskolázás fejlődését mutatja, hogy amíg 1742-ben a számbavett 219 helység közül csupán minden ötödiknek volt tanítója, negyven évvel később a meglátogatott 325 faluban már 142 oktatót találtak. figyelembe kell venni, hogy a század első fele még az ujjaépítés jegyében folyt, hiszen a török hódoltság alatt elnéptelenedett falvak zömében csak akkortájt indult meg az élet. /folyt. köv./

- 7 -

NA

bb 9. /a tanító csak ... 1. folyt./bzs

az adatok cáfolják azt a nézetet, miszerint az iskolaigényt a bevándorolt németek hozták magukkal. a mecsekfalja és az ormánság magyar falvaiban népes iskolák működtek, s ez arra vall, hogy az iskolázás gyökerei visszanyulnak a török előtti időkre. a képzés nélkül tanítók problémája nem mai keletű: az egyházmegyei hatóság számos faluban talált igencsak fogyatékos felkészültségű oktatót. a nagykozári tanító például - az 1783-as feljegyzés szerint - „csak olvasni tud, írni nem,„. viszont néhány helyen az elemi fokú oktatáson túlmenően latinul is tanultak a parasztyerek, mivel ez feltétele volt annak, hogy „értelmiségi,„ pályára kerülhessenek. /mt1/

bb 10. jugoszláviába utazik a vigszínház, prágába a madách társulata - budapestre látogat a sepsiszentgyörgyi magyar színház

i nn/gk h1 bzs la

1973. március 5.

a közeljövőben három jelentős vendégszereplés áll a vigszínház, a déryné színház és a madách színház együttese előtt. a vigszínház társulata a hónap végén jugoszláviába utazik. március 27-én a szarajevói irodalmi színházak hagyományos fesztiválján az „egy örült naplója,„-t adják elő. március 29-én és 30-án egy másik kiváló hazai színházi siker, Örkény István „macskajáték,„ című darabja szerepel a zágrábi közönség előtt, március 31-én pedig a horvát fővárosban is előadják az „egy örült naplóját,„ darvas Ivánnal a főszerepben. a vigszínház társulata a tervek szerint párnapos szünet után olaszországi vendégjátékokra indul.

az állami déryné színház egyik csoportja március 17-én Ausztriában vendégszerepel. a 17 tagú együttes Simon István Petőfi költeménye nyomán írt „a helység kalapácsa,„ című zenés játékát játssza a költő születésének 150. évfordulója alkalmából az oberwaldi közönség előtt. az ausztriai turné már hagyomány a színház életében, minden évben tavasszal egy-egy produkcióval fölkeresik a szomszédos ország kisvárosát. ugyanakkor március 17-ére várják Romániából a sepsiszentgyörgyi állami magyar színház művészeit, akik Tamási Áron „csalóka szivárvány,„ és Paul Everac „ki vagy te?,„ című darabját mutatják be Budapesten és négy vidéki városban, összesen tizenkét alkalommal.

/folyt. köv./

- 8 -

NT

bb 10. /jugoszláviába utazik ... 1. folyt./bzs

április elején Csehszlovákiába utazik a Madách Színház együttese. a népszerű budapesti társulat művészei a prágai Vinohrady színház tavalyi vendégszereplését viszonzják. április 5-én és 6-án Csehov „sirály,„ című drámáját és Tamási Áron „énekes madár,„ című játékát láthatja tolmácsolásukban a prágai közönség. /mt1/

--

bb 11. „megfordítják,„ a víz útját - csepádékhány baranyában

vid/kz bzs -cz

1973. március 5.

a mecsek vidékén az elmúlt száz nappal mindössze 70-75 milliméternyi csapadék hullott eső vagy hó alakjában, s ez még fele sem a megszokott mennyiségnek. a korábbi években a mesterseges víztárolók hosszú láncolatát építették ki a patakoktól átszelt baranyai völgyekben, éppen az ilyen aszályos időszakokra számítva. a mezőgazdasági üzemeknek negyvenkét víztárolójuk van, ezek azonban csak háromnegyed részben teltek meg a csapadékszegény téli hónapokban. egymást követően ez már a második olyan tavasz, amikor - az „ég csatornáinak,„ elapadása miatt - nem sikerült teljes mértékben kihasználni a víztároló-kapacitást. így is körülbelül tízmillió köbméternyi vizet tartalékolnak az öntözési időnyire és ez lehetővé teszi, hogy még a tavaszi vetések előtt megkezdhessék az öntözést. a felmérés szerint az idén kevésnek bizonyul a patakok és a tárolók vize, ezért szükségmegoldáshoz folyamodnak a gazdaságok. a mecsekből és a Zselicből eredő vízfolyások medrét ideiglenesen gátakkal elzárják, s így módon tovább növelik az öntözésre felhasználható vízkészletet. a Mohácsi-szigeten „megfordítják,„ a víz útját: a mélyfekvésű területet behálózó csatornák vizét nem a Dunába vezetik, hanem a szántóföldre és a kertészetbe. az utóbbi években gyakran megismétlődő és a mezőgazdaságnak súlyos károkat okozó aszályok napirendre tűzték a baranyai öntözés nagymérvű fejlesztését. ennek megfelelően hozzáfogtak az ugynevezett Mohácsi öntözőfürt - a Duna-menti síkság öntözését szolgáló csatornahálózat - előkészítéséhez, amelynek megépítését a következő ötéves tervre irányozták elő. /mt1/

--

K.A.

- 9 -

bb 12. ablakon át a borozóba

1 bc/gk hi bzs -cz

1973. március 5.

a börtönből szabadulva csupán alkalmi munkákat vállalt sóber sándor 30 éves budapesti lakos. egy ideig ugyan volt pénze, mert börtönkeresetén kívül barátjától is nagyobb összeget kapott, s a lóversenyen mintegy nyolcezer forintot nyert, de ezt hamarosan elköltötte. hogy további szórakozásaihoz pénzt szerezzen, egyik éjszaka a vii. kerületben behatolt egy termelőségvetkezeti borozóba. az ablak nem volt jól becsukva, könnyen ki tudta nyitni. a helyiségben 4600 forintot talált, ezt elvitte, s elemelt egy munkaköpenyt is.

sóber sándort rövidesen elfogták, s a központi kerületi bíróság - figyelembe véve, hogy speciális visszaeső - háromévi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését, abban sóber is megnyugodott, így az ítélet jogerős. /mti/

--

- 10 -

bb 13. javult a nők helyzete, a legfőbb feladat szakképzettségük fokozása

1 sl/gg/ny 1e -cz

1973. március 5.

a szot nőbizottsága felmérte a nőpolitikai határozatok végrehajtásának menetét, összegezve a tapasztalatokat és a további tennivalókat.

a szot-ban az mti munkatársának elmondták, hogy a nők helyzetének javítására egész sor figyelemreméltó intézkedés történt, jóllehet a teljes megoldás hosszantartó folyamat, nagy erőfeszítéseket kell tenni azért, hogy a nők hátrányos helyzetete megszűnjön.

a legnagyobb előrehaladást szociális területeken sikerült elérni. szinte valamennyi vállalat javította a kiskeresetű nők, az egyedülálló és a nagycsaládos anyák helyzetét. a legkisebb béreket az elmúlt egy-másfél évben általában 200-300 forinttal emelték, a textiliparban, a vasipar egy részében és más iparágakban is általában megszüntették a nők szombat éjszakai műszakját. a terhes anyák számára egész sor helyen, mint például a szegedi textilművekben, a minőségi cipőgyárban, a chinoinban, a kőbányai gyógyszerárugyárban délelőtti kismama-műszakokat szerveztek, a szokásosnál kötetlenebb munkaidőkezdéssel. egyes helyeken, mint például a budapesti mezőgazdasági gépgyárban, ingyen üdültetik a nagycsaládosok gyermekeit, másutt 300-600 forint iskoláztatási segélyt kapnak a rászorulóknak. egyre több vállalatnál teszik lehetővé, hogy a dolgozók kedvezményes áron vacsorát vihessenek haza az üzemből. sok más, hasonló kezdeményezés is történt, számos alapvető kérdés azonban meg megoldatlan.

a férfiak és nők bére közötti aránytalanságok továbbra is jelentősek. az elmúlt egy-másfél év bérintézkedései csupán a legalacsonyabb keresetű nőket segítették a korábbinál jobb helyzetbe, általában azonban csak kezdeti lépések történtek az aránytalanságok megszüntetésére. ezért a vállalati nőbizottságok, és a szakszervezeti szervek nagy figyelemmel kísérték a március elsején életbe lépett központi bérintézkedések végrehajtását, amelyeknek elvei erőteljesen szorgalmazzák a nők helyzetének javítását. a tapasztalatok szerint ezek az elvek érvényesülnek a vállalatoknál. a legtöbb vállalatnál a mostani béremelésekkel is igyekeztek csökkenteni az aránytalanságokat. ennél is fontosabb azonban, hogy a saját forrásokból származó bérfejlesztést is minél több nőre terjesszék ki, s ha máról-holnapra ez nem is lehetséges, a lehető legrövidebb időn belül mindenütt érvényesítsék az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét. követendő példa a mom és több más vállalat kezdeményezése, ahol a negyedik ötéves terv végéig teljes egészében fel akarják számolni az indokolatlan bérkülönbségeket.

/folyt köv- /
7.40/ny

-11-

bb 13. / javult a nők.....folyt/ny

a nők felemelkedésének egyik alapfeltétele, hogy szakképzettségük tovább növekedjék. ma még sajnos az a helyzet, hogy a szakmunkásoknak csupán 17 százaléka nő, holott a dolgozók között 43 százalék az arányuk. az állam igen jó lehetőségeket biztosít ahhoz, hogy a legelfoglaltabb nődolgozók is növeljék ismereteiket, képzettségüket. a kisgyermekesek és a nagycsaládosok például munkaidőben is részt vehetnek továbbképző tanfolyamokon. jónéhány vállalatnál, mint például a diósgyőri gépgyárban, a borsodnádasi lemezgyárban, élnek is ezzel a lehetőséggel, sokhelyütt azonban sem a vállalat vezetői, sem maguk az érintett nődolgozók nem ismerték még fel a továbbtanulás jelentőségét, pedig a magasabb keresetnek, vagy éppen a vezető állásnak éppen a tanulás a legfőbb feltétele.

hasonlóképpen sokat kell még tenni a nők munkakörülményeinek javításáért. ma még csupán a leggondosabban vezetett textilipari, bőripari, vasipari, építőipari és vegyipari vállalatnál szüntetik meg a nagy zajt, a port, a hőséget, s csupán néhány bőr-és cipőipari üzemben tettek hatékony intézkedéseket a munka monotonitásával járó ártalmak ellen. gyakori a nehéz fizikai munka, főként a rakodás. a kereskedelemben dolgozók helyzetén már sokat javított az élelmiszerek előrecsomagolása, a kézi targoncák alkalmazása, de továbbra is nagy teher hárul azokra, akik a kisebb boltokban dolgoznak, s nincsenek kisegítő munkásaik.

a háztartási gépek elterjedése lényegesen könnyítette a nők otthoni munkáját. sok azonban még a lakóhelyi probléma, különösen a külső kerületekben még ma sem kielégítő az áruellátás, a szolgáltató hálózat. ezért a szot nőbizottsága helyesnek tartaná, ha a rövidesen sorra kerülő tanácsstagi választásokon az eddiginél is több nőknél vonnának be a közéletbe, hiszen ők ismerik a legjobban a lakóhelyi problémákat.

március 8-án bizonyára valamennyi vállalatnál köszöntik a nőket, sokhelyütt kedveskednek a nődolgozóknak virággal, némelyik helyen az arra rászorulóknak vásárlási utalvánnyal is. a szot nőbizottsága ezt annak jelképeként is értékeli, hogy az egész társadalomnak érdeke a nőkről való gondoskodás, segítségük szakképzettségük emelésében, s mindanezek előtt annak a szemléletnek a teljes eloszlása, amely a nőket évszázadokig akadályozta abban, hogy képességeiknek megfelelő helyet foglalhassanak el a társadalomban. /mt1/

7.50/ny

-12-

bb 14. a felügyelő bizottságok bevonásával figyeli a nagyvállalatok munkáját a nim

1 bé/tm szb ie -cz

1973. március 5.

vállalatoként több mint száz adat feldolgozásával elkészítették a nehézipari minisztérium közgazdászai a trüsztok és a vállalatok tevékenységének 1972-es évi értékelését, összehasonlították az 1968-as esztendővel, mint bázis-évvvel, s attól kezdődően elemezték a fejlődést is. ezzel a széleskörű munkával máris megkezdtek a központi bizottság és a kormány azon határozatának végrehajtását, amely a nagyvállalatok megfigyelését írja elő.

a határozat legnagyobb mértékben éppen a nehézipart érinti, hiszen e tárca felügyelete alá tartoznak azok a kulcsvállalatok, amelyek döntően befolyásolják egész gazdasági életünk fejlődését. a határozat teljes iparágakra is vonatkozik, így előírja a villamosenergiaipar, az alumíniumipar, a kőolaj- és gázipar, valamint a szénbányászat megfigyelését, s a nehéziparon belül összesen 83 gyárat, üzemet érint. ezen üzemek összessége felelős az energia-ellátásért, a magyar-szovjet timföld-alumínium-egyezmény teljesítéséért, valamint számos mindennapi szükséglet kielégítéséért, így a mezőgazdaság kemizálásáért, valamint a gyógyszerellátásért egyaránt. ezen megfontolásokból a nehézipari minisztérium közgazdasági főosztálya 1968 óta rendszeresen összesíti a vállalatok eredményeit és a fejlődését, így a határozatot követően rövid idő alatt eleget tehetnek az első fontos feladatnak. a különös felelősségű üzemek központi ellenőrzésénél a nagyüzemeket átfogó felügyelő bizottságok munkájára támaszkodnak. ezen bizottságok tagjai a nehézipari minisztérium szakemberei mellett más minisztériumok, valamint az országos tervehivatal szakértői is. a szerteágazó munkával készült összegezeket rendszeresen eljuttatják az illetékes vezető szervekhez, ugyanakkor a nehézipari minisztérium véleményét elküldik az érintett vállalatokhoz is. /mt1/

..

bb 15. bővítik a szegedi számítástechnikai központot

vidc-kz szb -cz

1973. március 5.

a gazdasági bizottság két évvel ezelőtt fogadta el a számítástechnikai koncepciót, amely szerint mintegy 7 milliárd forintot, s jelentős szellemi erőt kell összpontosítani az elektronikus számítógépek széleskörű hazai alkalmazására. az azóta elért országos eredményekhez jelentősen hozzájárult, hogy szegeden létrejött a számítástechnika egyik hazai központja, a kibernetikai laboratórium. az ott üzembe helyezett m 3-as és minszk 22-es elektronikus számítógép a hozzáértő szakemberek egész seregének a kinevelését tette lehetővé.

/folyt.köv./

7.57/szb

-13-

bb.15. /bóvítik a... 1. folyt./-szb

a szegedi kibernetikai laboratórium, a számítástechnikai kultúra széleskörű terjesztése a szakemberek egyetemi szintű nevelése mellett, fontos népgazdasági feladatokat is megold. a számítógépek éjjel-nappal működnek. különösen nagy és sokrétű feladatot oldottak meg a győri magyar vagon- és gépgyárnak, továbbá a délmagyarországi építő vállalatnak. ez utóbbinak egyebek között elkészítették az új házgyár termelés-szervezésének, a kész betonelemek óramű pontosságú beépítésének, egy egész új városrész tervszerű kialakításának matematikai módszerű megoldását. sok más termelő vállalat mellett kulturális intézmények, közöttük az országos műszaki könyvtár és a szegedi orvostudományi egyetem is fontos megbízásokat adott a komputerének.

a géppark rövidesen tovább bővül. a kibernetikai laboratórium hamarosan egy újabb minszk 22-nél is korszerűbb elektronikus számítógépet kap. ehhez a tervek szerint, több ugynevezett végkészüléket csatlakoztatnak, többek között a szegedi tanárképző főiskoláról és a délmagyarországi építő vállalatától. a végkészülékek közvetlenül a munkahelyről adják majd meg a számítási feladatokat a kibernetikai laboratórium számítógépeinek.

rövidesen önálló számítógépe lesz a szegedi orvostudományi egyetemnek is, s ugyanakkor működik a városban egy kimondottan gazdasági feladatokra specializált „számológymű”, a számítástechnikai és ügyvitelszervezési vállalat üzeme. az utóbbi ugyancsak nagyarányú fejlesztés előtt áll. a jelenleg szűk, bérelt helyiségekben működő üzem korszerű és önálló központot kap új-szegeden, s számottevően tovább bővítik a gépi apparátusát is.
/mti/

--

bb.16. mszmp - pártmunkásküldöttség utazott az ndk-ba

gk/ny hgy

1973. március 5.

a német szocialista egységpárt központi bizottságának meghívására hétfőn Klézl Róbertnek, a kb osztályvezető-helyettesének vezetésével pártmunkásküldöttség utazott az ndk-ba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Lendvai István, a kb alosztály-vezetője bucsúztatta. jelen volt Karl Heiland, az ndk budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

9.20/ny

--
-14-

le 94

bb.17. halálos áramütés - figyelmetlen gyalogosok - gyorsajtás

gk/ny

hgy

1973. március 5.

a vas megyei felsőszőlők községben sós károly 33 éves villanyszerelő, csákánydoroszlói lakos karbantartó munkát végzett egy villanyoszlopon, miközben halálos áramütés érte. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult.

szabolcs megyében, nagykálló határában kőrges györgy 60 éves alkalmi munkás, nagykálló lakos a kerékpárját ittas állapotban hajtotta, s körültekintés nélkül a sorompó nélküli kereszteződésbe hajtott, ahol összeütközött egy személyautóval. a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt.

a xii.kerület, alkotás utca és hegyalja ut kereszteződésénél tilos jelzéssel figyelmetlenül haladt át az uttesten tálos magdolna 30 éves műszaki rajzoló, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte.

az v.kerület, tanács körút 4.szám előtt szabálytalan helyen figyelmetlenül haladt át az uttesten nagy sándor 34 éves betanított munkás, budapesti lakos és egy 9-es jelzésű autóbusz elütötte.

a xv.kerület, cservenka ut és pestujhelyi ut kereszteződésénél szabálytalan helyen figyelmetlenül lépett az uttestre tischer istván 80 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy tehergépkocsi elütötte. a mentők mindhárom súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. *Figyelmetlen gyalogost*

papp márton 29 éves betanított munkás, gyáli lakos motor-kerékpárjával gyorsajtás és figyelmetlen vezetés miatt a xviii.kerület vöröshadsereg utja 1.szám előtt elütötte gál andrásné 38 éves gépmunkás, budapesti lakost. a baleset következtében mindketten súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedtek./mti/

--

bb.18. üzemépítési rekord

vid szb hgy

1973. március 5.

a styl ruházati vállalat új vasvári üzemében hétfőn indult meg a termelés. a 200 nőt foglalkoztató üzem a szombathelyen működő vállalat saját erőből, a vas megyei tanács anyagi támogatásával létesítette 10 és félmillió forintos költséggel. /folyt. köv./

10.27/szb *le*

-15-

bb 18. /üzemépítési... 1. folyt./-szb

rekordidő, nem egészen 8 hónap alatt építette fel a megyei tanácsi építőipari vállalat. még egyetlen beruházás sem készült el ilyen rövid idő alatt a megyében.

az egyik legkorszerűbb tanácsi vállalat új üzem- és munkaszervezési elvek szerint dolgozik. a szalagokon csúszás pályán kis kocsin felfüggesztve „közlekednek”, a félkész ruhadarabok ezzel nemcsak a belső mozgítás teljes gépesítését, gyorsítását érik el, hanem kiküszöbölik a textiliák feldolgozás közbeni gyűrődését, torzulását. a korszerű gépek a legmodernebb anyagok - jersey, szintetikus keverésű ballonok - feldolgozására is képessé teszik az üzemet. az üzem holtand és kisebb részben nszk piacra dolgozik. évente mintegy 60 000 női kabátot gyártanak. /mti/

bb 19. a magyar táncművészek szövetségének vi. közgyűlése

t ro/mm szb hgy

1973. március 5.

hétfőn a fészek klub nagytermében megkezdődött a táncművészek szövetségének vi. közgyűlése. a tanácskozáson megjelent és az elnökségben foglalt helyet dr. molnár ferenc, az mszmp kb tudományos közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője, dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, vass imre, a művészeti szakszervezetek szövetsége főtitkára. rábai miklós elnök üdvözlő szavai, a tisztújítást bonyolító jelölő- és szavazatszedő bizottságok megválasztása után körtvélyes géza, a táncművészek szövetségének főtitkára ismertette az elnökség beszámolóját.

/beszédét rövidítve mai bb 4. számú anyagunkban közöltük - embargóját feldoljuk!/
/folyt.köv./

bb 20. „ki minek mestere”, öntővetélkedő salgótarjában

vid szb hgy

1973. március 5.

győr, szabolics-szatmár, szolnok, baranya és nógrád megye 17 öntő szakmunkásának részvételével hétfőn a salgótarjáni kohászati üzemekben megkezdődött a „ki minek mestere”, országos öntővetélkedő középöntője. az első napon a gyakorlati feladatokat - különféle gépalkatrészek formázási, szárítási és öntési munkáját - kell megoldaniuk, majd írásbeli vizsgán adnak számot szakmai és politikai ismereteikről. a vetélkedő szóbeli vizsgáját kedden rendezik meg. a középöntő két-két legjobb jut az országos döntőbe. /mti/

acél- és vasöntője

-16-

10.45/!?

bb 21. korszerű áruház nyílt regölyben

vid szb hgy

1973. március 5.

hétfőn reggel új áruház nyílt meg a tolna megyei regöly községben. a korszerű áruházat a koppány-kaposvölgyi áfész építette. az új, vegyes áruházban egyesítették az addig ósdi helyiségekbe szorult régi üzleteket, s raktárkészletének értéke egymillió 400 ezer forint. /mti/

--

bb 22. a tolna megyei országgyűlési képviselők tanácskozása

vid szb hgy

1973. március 5.

az országgyűlési képviselők tolna megyei csoportja hétfőn délelőtti ülést tartott a hazafias népfront tolna megyei bizottságának szekszárdi székházában. daradics ferenc, a csoport vezetője értékelte a képviselőcsoport évi munkáját, s tájékoztatta képviselőtársait az országgyűlés múlt évi tevékenységéről. a képviselőcsoport megtárgyalta idei munkatervét. többek között a községi tanácsok gazdálkodását, továbbá a fejlődő nagyközségek lakásépítési, kommunális fejlesztését és kereskedelmi ellátottságát tűzték napirendre.

a képviselők megbeszélték hogyan készülnek fel az országgyűlés soronkövetkező ülészakára és a tanácstagválasztásokra. a képviselőcsoport ülésén részt vett és felszólalt csajbók kálmán, a hazafias népfront tolna megyei bizottságának titkára is. /mti/

--

bb 23. megkezdődött a máv pályaépítő gépeinek tavaszi „kivonulása”,

vid szb hgy

1973. március 5.

jászakiserről, a máv építő-gépjavító központi üzeméből hétfőn megkezdődött a kijavított és karbantartott pályaépítő gépek tavaszi kivonulása az ország különböző részeibe. hatvan nagyteljesítményű szintező, alázuzó, ágyazatverő, tömörítő és kitérő karbantartó gép hagyja el az üzemet, s többek között budapest, hajdusoboszló, aszód, dombóvár és vep térségében megkezdik a vasuti pályatestek szabályozását, korszerűsítését. a gépekkel együtt 200 főnyi gépkezelő személyzet is utra kelt.

/folyt.köv./

11.37/szb *cdl*

-17-

bb 23. /megkezdődött a ... 1. folyt./-szb

a sokféle pályaépítési és fenntartási műveletet végző oszt-
rák és svájci gyártmányú gépek kezelését, magas műszaki, tech-
nikusi képzettségű fiatal szakemberek végzik. a mammut „robot-
gépek”, vezetői négyhónapos nehézgépkészítési tanfolyamon vettek
részét, két héttig pedig Linzben, a gyártó cég üzemében ismerked-
tek a bonyolult gépekkel. a jól felkészült szakemberek az idén
mintegy 5000 vágánykilóméter szabályozási és felújítási munkáit
végzik el. /mt1/

--

bb 24. a magyar nyelv hete nyíregyházán

vid- szb hgy

1973. március 5.

a tudományos ismeretterjesztő társulat szabócs-szatmár me-
gyei szervezete, a megyei művelődési központ és a bessenyei györgy
tanárképző főiskola március 5-9 között rendezi meg nyíregyházán
a magyar nyelv hetét. a rendezvény jelentőségét margócsy józsef,
a nyíregyházi tanárképző főiskola főigazgatója méltatta, s az el-
ső előadást grótsy lászló kandidátus, a magyar tudományos akadémia
nyelvtudományi intézetének osztályvezetője tartotta anyanyelvünk
gazdaságáról és szépségéről. a magyar nyelv hete programjában
a legismertebb szakemberek foglalkoznak a nyelvkulturával, a
mondattal, a mai köznyelv ikes ragozásával és más nyelvi problémá-
val. /mt1/

--

bb 25. új óvoda nyílt a borsodi iparvidéken

vid szb hgy

1973. március 5.

a borsod megyei tanács az idén ezer óvodai férőhely léte-
sítésével igyekszik enyhíteni a hiányon. a megyei tanács vissza
nem térítendő támogatással segíti azokat a községeket, amelyek
saját, illetve a területükön működő tsz-ek, üzemek anyagi erőfor-
rásaival is hozzájárulnak óvodák létesítéséhez.

/folyt.köv./

11.42/szb

12.00

-18-

bb 25. /új óvoda... 1. folyt./-szb

az akció már eddig is sikeres volt. két év alatt a terve-
zettnél több mint kétszáz férőhellyel, összesen 2870 gyermek ré-
szére tették lehetővé az óvodai elhelyezést.

ilyen közös anyagi hozzájárulással létesített új óvodát vet-
tek birtokukba a gyerekek hétfőn, a borsodi iparvidéken levő ku-
rtyán községben. a hetven férőhelyes óvoda létesítéséhez a megyei
tanácson kívül a községi tanács, valamint a szénpányák is hozzájá-
rultak, a lakosság pedig társadalmi munkát teljesített. /mt1/

--

bb 26. népművészeti kiállítás nyíregyházán

vid szb hgy

1973. március 5.

a népművészeti és háziipari szövetkezeti vállalat és a váro-
si művelődési központ rendezésében hétfőn népművészeti kiállítás
nyílt nyíregyházán. a tárlatot varga mariann, a népi iparművésze-
ti tanács titkára nyitotta meg.

mintegy 150 népművészeti terméket mutatnak be, köztük: a
világhíres beregi keresztiszemes futókat, paszabi és cigándi szőt-
téseket, párnákat, terítőket, függönyöket, valamint hajdu megyéből
származó „furta”, himzésű bluzokat, terítőket. a háziipari szö-
vetkezet új részleget nyitott a 30-as-40-es években divatos „fur-
ta”, himzésnek. e cikkeket nsz-ba, svájcba, norvégiába, dániá-
ba, olaszországba, angliába, japánba, kanadába exportálják. /mt1/

--

bb 27. veronai delegációt fogadott a fővárosi tanács elnök-
helyettese

t sz/fk szb 1e hgy

1973. március 5.

csikesz józsefné, a fővárosi tanács elnökhelyettese hét-
főn délelőtti hivatalában fogadta verona városának küldöttségét,
a veronai nemzetközi mezőgazdasági és állattenyésztési vásár
képviselőit és a terimpex külkereskedelmi vállalat vezetőit.

/folyt.köv./

12.00/szb 12.20

-19-

bb 27. /veronai... 1. folyt./-szb

a veronai delegáció átnyújtotta azt az üzenetet és aján-
dékot, melyet a veronai polgármester szépvölgyi zoltánnak, a fő-
városi tanács elnökének küldött, a veronai vásár elnökséjének
pedig a vásár jubileumi emlékérmét adta át.

a héttagnu olasz delegáció abból az alkalomból érkezett bu-
dapestre, hogy innen ünnepélyesen indították a veronai vásárra
kossuth lajos hintáját. /mti/

--

b.28. uttörők megemlékezése a szolnoki csata 125. évfordulójáról

vid/p hgy 1973. márc. 5.

a 125. évvel ezelőtti szolnoki csata emlékére hétfőn csa-
patgyűléssel megkezdődött a szolnoki uttörőházban/damjanich já-
nos uttörőcsapat egyhetes rendezvénysorozata. dr. majoros ká-
roly a szolnok megyei pártbizottság titkára mondott ünnepi beszé-
det, ezután megnyitották a „forradalmár elődök nyomában,„ című
kiállítás, délután pedig az iskola diákjai megkoszorúzták uttö-
rőcsapatuk névadója, damjanich jános emléktábláját. kedden vetél-
kedővel folytatódik az ünnepi hét: a városi verseny témája: dam-
janich jános élete és munkássága. magyar és szovjet uttörők tartá-
nak dalostalálkozót szerdán, pénteken pedig „a néppel tűzön
vizen át,„ című csapatbemutatóval ér véget az ünnepi hét./mti/

--

bb.29. háromszázszor mosható,csarvarható szintetikus asztalte-
ritőt gyárt a finomvegyszer szövetkezet

t kf /tr/p ie hgy 1973. márc. 5.

a finomvegyszer szövetkezet a már jól ismert márkás vileda
háztartási és autókendők után rövidesen hasonló korszerű termék
gyártását kezdi meg - jelentették be a szövetkezet hétfői termék-
bemutatóval egybekötött sajtóbemutatóján a marketexpo nagymező ut-
cai mintatermében.

/folyt köv ./
12.45/p

-20-

bb.29. háromszázszor1.folyt /p

az nszk-beli vileda cég licence alapján külföldi alapanyag-
ból - poliamidból - készül a vildan elnevezésű asztalterítő. a vil-
dan előnye a hagyományos textil-terítőkhöz szemben, hogy bármilyen
szennyeződés, folt - feketekávé, paradicsom, tinta, vörösbor stb.-
egyszerű mosással eltávolítható belőle. mosógépben, finom mosószere-
rel háromszázszor tisztítható,centrifugálható,vasalni soha sem kell,
a mosás után azonnal felteríthető. mutatóban az áruházakban, a
szaküzletekben már árusították a vildant, keletje volt, bár nem
olcsó, - a mérettől függően 130-240 forint - viszont tartósabb,
praktikusabb a hagyományos abroszoknál.

a szövetkezet - amely elsősorban a vendéglátó iparnak, s
természetesen a háziasszonyoknak ajánlja az új terméket - ebben a
hónapban kezdi meg 6-8 féle méretben, 20 féle mintában és színben
az újfajta asztalterítők,alátétek gyártását./mti/

--

bb.30. időjárásjelentés

p/ hgy 1973. március. 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. március
5-én, hétfőn 12 órakor :

az éjszakai lehülés keleten is gyengül

az atlanti-óceán térségéből származó enyhébb és hűvösebb
levegő egymást követő hullámai európa nagy részén továbbra is vál-
tozókéony, az évszakhoz képest enyhe időjárást okoznak.ma reggel
a britszigeteken,a skandináv-félsziget nyugati részén többfelé,
nyugat-és közép-európában néhány helyen esett az eső. a szov-
jetunió európai területének egyes vidékein és a botteni-öböl északi
részének környékén több helyen havazott. szárazabb és csendesebb
idő délnyugat-európában található.

hazánkban vasárnap a nyugati,délnyugati országrészben bo-
rult,máshol változóan felhős volt az ég. a dunántúlon többfelé
esett az eső, néhány helyen a hó.a lehullott csapadék mennyisége
sehol sem haladta meg a 3 mm-t. a hőmérséklet napközben 5-11 fo-
kig emelkedett. hétfő hajnalra az erősen felhős nyugati megyékben
csak plusz 1, plusz 4, az ország többi részén 0- mínusz 8 fo-
kig hült le a levegő.ma délelőtt az ország nyugati részén borult
idő volt és néhány helyről újabb esőt jelentettek,máshol általában
kevés felhő, száraz idő volt.a hőmérséklet 11 órakor 3,- 7 fok
között váltakozott.

/folyt köv ./

12.55/p

-21-

bb 30. / időjárás....folyt/ny

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 5.3 fok volt, 2.3 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő, szórvaenyosan kisebb eső. mérsékelt, időnkint kissé megélénkülő változó irányú szél. az éjszakai lehülés keleten is gyengül. a hajnali és reggeli órákban néhány helyen köd. várható legalsó hőmérséklet mínusz 3, plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 5-10 fok között.

távolabbi kiállítások péntekig: időnként megnövekvő felhőzet, gyenge légáramlás. helyenként hajnali ködképződés. legalsó hőmérséklet mínusz 3 fok, plusz 2 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet 6-11 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/csapadék az ország területének 10 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 139 cm./mti/

..-

bb 31. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke március 5-én 13 óráig:

se/ny hgy

1973. március 5.

1. közművelődési intézmények a továbbtanulásért
2. utasszámlálás a metrón
3. bővítik az arany bikát
4. körtvélyesi referátuma
5. unesco-szakkör
6. őzek és madarak
7. sportlovak az esseni kiállításon
8. rövidfilm program
9. baranyai helytörténetírás
10. jugoszláviába utazik a vígszínház
11. csapadékhiány baranyában
12. ablakon át a borozóban
13. javult a nők helyzete
14. a ním közgazdászainak tevékenysége
15. bővítik a szegedi számítástechnikai központot
16. mazmp küldöttség utazott az ndk-ba
17. halálos áramütés
18. üzemelési rekord
19. a táncművészek szövetségének közgyűlése
20. öntövetéskedő salgótarjánban

/folyt köv/

-22-

19.00

bb 31. / a belföldi....folyt/ny

21. áruház regölyben
22. a tolna megyei képviselők tanácskozása
23. pályáépítő gépek kivonulása
24. a magyar nyelv hete nyiregyházaán
25. óvoda a borsodi iparvidéken
26. népművészeti kiállítás nyiregyházaán
27. veronai delegáció
28. a szolnoki csata évfordulója
29. szintetikus asztalterítő
30. időjárás
31. hírjegyzék

/mti/

..-

bb 19. /a magyar táncművészek... 1. folyt./-szb

dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes hozzászólásában hangsúlyozta: a párt- és a kormány nagyra értékeli a szövetség eredményeit a magyar táncművészet magas színvonalát, nemzetközi sikereit, azt a körülményt, hogy ma már öt világrész ismeri és elismeri a magyar táncosok művészetét.

- a mai magyar táncművészet a párt kulturális politikájával összhangban fejlődik. az elmúlt évek új magyar produkcióinak javarésze már nemcsak kísérlet a mai tartalom korszerű kifejezésére, hanem eredmény is, amely értékelendő és további jelentős alkotásokat ígér. azokra az új koreográfiákra gondolok elsősorban - fűzte hozzá -, amelyek a xx. századi, a ma alkotó zeneszerzők műveire támaszkodnak, és a népi együtteseknek azokra az új műsorsíra, amelyek nem csupán a hagyományt reprodukálják, hanem a magyar néptánc örökségét, a magyar nép sajátos mozgáskulturáját, kifejezési formáit korunk emberéhez, hozzánk közel, mai tartalmak megjelenítésére alkalmazzák és fejlesztik tovább.

beszédének további részében hangsúlyozta, hogy hazánk általános kulturális színvonalának emelkedése nem valósulhat meg az alkotó művészek közreműködése nélkül. kifejezte azt a meggyőződését, hogy a közművelődés országos feladatai közül nem hiányozhat a tánc-kultúra színvonalának általános emelése, s azon feltételeknek mind teljesebb biztosítása sem, amelyek ehhez hozzájárulnak. a táncművészek szívesen vállalnak szerepet ebben a munkában, hiszen közreműködésükkel nemcsak a közművelődés ügyéhez járulnak hozzá, hanem a művészetüket értő közönség szélesítéséhez, törekvéseik jobb megértéséhez is - mondotta befejezésül dr. simó jeno.

/folyt.köv./

13.25/szb 14.00

-23-

bb 32. rügyet bontott a nyír, nyílik az ibolya dél-borsodban - mecseki csokrok a zempléni nőknek

vid szb hgy

1973. március 5.

a szokatlanul tavaszias márciusi időjárásban a déli bükk szélről védett sályi völgyében, latorut karnyékán a szokásosnál korábban szirmot bontott az ibolya. a latorut melletti völgy, amelynek hőmérsékletét az ott fakadó melegvízű források két-három fokkal „felmelegítik”, már zöldellő gyepszőnyegbe öltözött. ugyancsak nyílik az ibolya mocsolyás környékén is. ezen a vidéken csak úgy, mint kisgyőr, a garadna- és a csanyik völgyi nap-sütötte erdei tisztásokat valóságos fehér szőnyegként bontja a hóvirág. a patakvölgyekben, a hór- és a garadna folyása mellett ujnyi hosszúságú barkát nevelt már a vadmagyorró.

zöldül az erdő is. a bükk egyes részein, valamint a zempléni hegyekben levő nyiresekben kipattantak a fák rügyei, s megjelentek az első piaci zöld levelek.

x x x

a mecsek vidékén legalább tízféle vadvirág nyílt már ki, ritkán látott tömegben, tubestetőn fűszál-sűrűségben fehérlik a hóvirág, akár kaszálni is lehetne, ugyszintén a kankalint, amely szentkut környékén óriási sárga foltokban virít. pécs belvárosa virágpiachoz hasonlít ezekben a napokban: kosárszámra árulják a virágárusok a kikelet színes hírnökeit. az erdei termék vállalat hétfőn ötezer csokor mecseki hóvirágot küldött sátoraljajhelyre, a zempléni nőknek - nőnapra. a szokatlanul enyhe időjárás és a korai virágfakadás megbolydította a mecsekaljai méheseket. a kaptárakban már dus fiasítás van, ehhez hordják a méhek a virágport a kinyílt növényekről, főleg a fűz, a som és a magyorró barkáiról. az ideai tavaszon a szokottnál korábban kelnek ki a méhek és hamarabb kezdődik a nektárgyűjtés is. /mti/

-. -

bb 33. a miskolci nemzeti színház 150 éves jubileuma

vid szb hgy

1973. március 5.

az idén ünnepli fennállásának százötvenedik évfordulóját a miskolci nemzeti színház. a reformkor első magyar nyelvű közsínháza - amelyet miskolc és borsod társadalmának áldozatkészsége hozott létre, megnyitása óta folyamatosan működött, s előharcosa volt a magyar nyelvért, a nemzeti kultúráért folytatott küzdelemnek. neves színészek léptek fel előadásáiban, többek között déryné széppataki róza, egressy béni, lendvay ferenc, igazgatását ellátta a híres színészdinasztia megalapítója, latabár endre is.

/folyt.köv./

13.33/szb

-24-

bb.33. /a miskolci... 1. folyt./-szb

a másfél évszázados jubileumot gazdag programmal köszönti a miskolci színház. az ünnepséget előkészítő intézőbizottság tok miklósnak, miskolc megyei városi tanács elnökhelyettesének vezetésével hétfőn megkezdte működését.

a jubileumi évadot az évforduló miatt a szokásosnál korábban kezdik. a hagyományokat folytatva három új magyar darab bemutatását tervezik, amelyeknek megírására bárány tamást, berkesi andrást és szakonyi károlyt kérték fel. a városi tanács anyagi támogatásával a magyar színházi intézet - a miskolci herman ottó múzeumban feltalálható és egyéb korabeli dokumentumok alapján dolgozza

fel a százötven éves színház történetét. kiss kovács gyula szobrászművész készíti el a nevezetes jubileum emlékét megörökítő bronz emléktáblát, és a jubileum emlékérmét is.

az ünnepi program augusztus 24-én kezdődik, ünnepi társulati ülésel. ekkor leplezik le az emléktáblát és a színház dokumentumaiból kiállítás nyílik. a középiskolás diákok részére pályázatot hirdetnek a színház százötven éves életéből. /mti/

-. -

bb.34. Lengyel elektrotechnikai napok

t kg/pá szb le -cz

1973. március 5.

Lengyel elektrotechnikai napok kezdődtek hétfőn a magyar tudományos akadémián. a magyar elektrotechnikai egyesület rendezte konferencia megnyitóján megjelent tadeusz dryzek Lengyel energiaipari miniszterhelyettes, a lengyel elektrotechnikai egyesület elnöke, dr. csáki frigyess egyetem tanár, a magyar elektrotechnikai egyesület elnöke és tadeusz hanuszek, lengyelország budapesti nagykövete.

a konferencia megnyitása alkalmából tadeusz dryzek sajtótájékoztatót tartott, amelyen a két ország elektrotechnikai egyesületének kapcsolatairól beszélt. mint elmondotta: a két egyesült tíz évvel ezelőtt együttműködési szerződést kötött, amelynek célja a kölcsönös tapasztalatcsere és egymás villamosiparának megismerése. a jelenlegi, sorrendben harmadik tanácskozáson 26 előadáson számolnak be a lengyel szakemberek a villamosgépgyártás, az energiaellátás és az automatizálás terén elért eredményeikről. a tanácskozás különösen jó alkalmul szolgál a két ország közötti szakosítási lehetőségek feltárására. a tapasztalat szerint ugyanis mindkét ország villamosipara sok olyan alkatrészt gyárt, amelyet munkamegosztással gazdaságosabban lehetne előállítani. ezért most a tanácskozásokat követő kerekasztal értekezleten egyeztetik a kollegák elképzeléseiket, hogy melyik termékeket lenne célszerű ezentul kooperáció keretében gyártani. az együttműködés azért is igen időszerű, mert mindkét országban most készül az energiaipar a 200 megawattos termelőegységekről átállni az 500 megawattosra.

a tanácskozás plenáris ülése után két szekcióban folytatódik a háromnapos konferencia. /mti/

-. -

13.52/szb

-25-

bb 35. moszkvába utazott

fk/ny zs -cz

1973. március 5.

dr. perényi imre, a budapesti műszaki egyetem rektora és thorneszló vilmos, az egyetem pártbizottságának titkára, ahol négy szovjet társegyetemmel két évre szóló együttműködési munkatervet írnak alá./mt1/

--

bb 36. facsemete és dísznövényvásár a balaton partján

vid/ny -cz

1973. március 5.

a badacsonyi állami gazdaság alsótekeresi falkolájában hétfőn megkezdődött a tavaszi facsemete -és dísznövényvásár. a balaton partjának közelében, az m-7-es ut melletti elárusítóhelyeket a napokban töltötték fel bő választókkal.

az állami gazdaság többszáz féle és fajta gyümölcsfacsemetével, cserjével, gyümölcsfa-alannyal és szemző hajtással áll az érdeklődők rendelkezésére. a gyümölcsfákon kívül díszfákat, cserjéket, rózsákat, fenyőt és egyéb örökzöldfélét, továbbá élő virágokat is árúsítanak. a gazdag választéku telepet nagy számban keresik fel a balatonparti nyaralók tulajdonosai./mt1/

--

bb 37. wéber jános,

pá/ny zs -cz

1973. március 5.

a párt-és a munkásmozgalom régi harcosa a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, 74 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása március 10-én, 14 órakor lesz a pesterzsébeti temetőben.

mszmp xx.kerületi bizottsága
vas-és fémipari dolgozók szak-
szervezete. /mt1/

--

13.55/ny

-26-

NA 1500

bb 38. péter jános hazaérkezett párizsból

t bc/pá/ny zs -hgy

1973. március 5.

péter jános külügyminiszter vezetésével hétfőn hazaérkezett a magyar küldöttség, amely hazánk képviselőiben részt vett a párizsi nemzetközi vietnam-koferencián.

a fogadtatásra a ferihegyi repülőtéren megjelent puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese. jelen volt hoang cuong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, huynh van than, a dél-vietnami köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. ott volt a fogadtatásnál gerard amannich, a francia köztársaság nagykövete./mt1/

--

bb 39. megkezdik a rákóczi uti villamossinek fölszedését

i don/pá/ny zs hgy

1973. március 5.

az utépitők népes csoportja kedden reggel birtokba veszi a rákóczi ut egy szakaszát. a forgalmas utvonal nagykörut és muzeum körut közötti részén ugyanis hozzálátnak a vágányok felszedéséhez, az aluljáró lépcsőinek befedéséhez. a munkálatok ideje alatt a vágányzónát a közúti forgalom elől elzárják, ezzel egyidejűleg viszont az autóbuszok részére fenntartott sávot a közúti forgalomban részvevő járművek is használhatják. a munkálatok befejezését június 30-ra tervezik. az illetékesek kéri a gépjárművezetőket, hogy a rákóczi uton fokozott óvatossággal közlekedjenek./mt1/

--

bb 40. gaetano bardini

gg/ny zs hgy

1973. március 5.

olasz tenorista budapestre érkezett. március 7-én szerdán a bohémélet rodolphe, március 10-én szombaton pedig a végzet hatalma alvaro szerepét éneklte az erkel színházban./mt1/

--

14.08/ny

-27-

NA 1515

bb 41. a békés megyei tanács és a szegedi józsef attila tudományegyetem együttműködési szerződése

vid-kz/mné szb hgy

1973. március 5.

együttműködési szerződést írtak alá a békés megyei tanács és a szegedi józsef attila tudományegyetem állami és jogtudományi karának vezetői. a szerződés értelmében a két szerv, különbs tekintettel a megye tanácsai apparátusának erősítésére, együttműködik békés megye jogász-utánpótlásának folyamatos biztosítása érdekében. a szerződést klaukó mátyás, a békés megyei tanács elnöke és dr. antalfy györgy, a szegedi egyetem jogi karának dékánja írta alá. /mti/

--

bb 42. dr. kocsis józsef,

gk szb ie hgy

1973. március 5.

a kohó- és gépipari miniszter első helyettese vezetésével hétfőn delegáció utazott jugoszláviába a magyar-jugoszláv műszaki-tudományos együttműködési bizottság soron következő ülésére. a delegáció részt vesz a magyar-jugoszláv kohó- és gépipari kooperációs albizottság ülésén is. /mti/

--

bb 43. tengeren túli petőfi-ünnepségek

1 tf/fk szb hi hgy

1973. március 5.

művészcsoporthoz utazott el hétfőn budapestről az amerikai kontinensre: az egyesült államokban hat, kanadában pedig három nagyvárosban rendezendő petőfi-ünnepségekre, amelyek a jubileumi esztendőhöz kapcsolódnak. a művészcsoporthoz tagjai: berek katalin érdemes művész, kétszeres jászai mari-díjas, a ~~Színház~~ tagja,

jócs lászló színművész, a madách színház tagja, marczis demeter-liszt-díjas operaénekes, lehoczki éva operaénekes /mindketten az állami operaház tagjai/, antal imre-liszt-díjas zongoraművész és érsek mária zongoraművész, a színművészeti főiskola tanára. utjukat három hétre tervezik. /mti/

--

14.57/szb

-28-

NA 1515

bb 44. áruházak nyitottak meg kapuvárott

vid-hgy mné é hgy

1973. március 5

hétfőn borsos lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes adta at rendeltetésének kapuvárott a győr-sopron megyei ruházati kiskereskedelmi vállalat legnagyobb áruházát. a „kis-rába” áruház beruházási költsége 7.5 millió forintot tesz ki, induló árukészlete 8 millió forint. /mti/

--

bb. 45 . magyar-svéd megbeszélések a lakásszövetkezetekről - a svéd küldöttség látogatása

sb fk ie é hgy

1973. március 5 .

az eric holmqvist lakás- és munkaügyi miniszter vezetésével hazánkban tartozkodó svéd építésügyi küldöttséget hétfőn a szövetség székházában fogadta dr. kovács sándor, a szövetség elnökhelyettese. jelen volt sigge lilliehöök, a svéd királyság budapesti nagykövete valamint az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a szövetség több vezető munkatársa. a találkozón a magyar lakásszövetkezeti mozgalom eredményeiről és fejlesztési terveiről, valamint a két ország szövetkezeti szervezeteinek együttműködéséről tárgyaltak.

a küldöttség ezután a 111. kerület flórián téri lakótelepen lakásszövetkezeti épületeket tekintett meg. a kerület építési gondjairól és eredményeiről horváth károlyné, a kerületi tanács elnöke tájékoztatta a vendégeket, majd dr. paukovits tibor, a budapesti fogyasztási és lakásszövetkezetek szövetségének elnöke ismertette a budapesti lakásfenntartó és lakásépítő szövetkezetek tevékenységét.

dr. kovács sándor a svéd vendégek tiszteletére ebédet adott a margiszigeti nagyszállóban.

v
x x x

innen embargó 17.30 óráig !

a svéd minisztert és a delegáció tagjait, valamint sigge lilliehöök nagykövetet délután hivatalában fogadta bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter. a vendégekkel megbeszélést folytatott a két ország közötti építésügyi együttműködés fejlesztésének újabb lehetőségeiről.

innen embargó 20 óráig:

bondor józsef miniszter az esti órákban bucsuvacsorát adott a svéd munka- és lakásügyi miniszter és a delegáció tagjai részére. a gettárt szálló gobelin- termében. a vacsorán részt vett sigge lilliehöök nagykövet is. /mti/

--

15.35 x /-4

- 29 -

NA 1620

bb. 46. vlagyimir vasziljevics kovanov
gk hi é hgy

1973. március . 5.

akadémikusnak, a szovjetunió rovistudományi akadémiaja alelnökének vezetésével hétfőn delegáció érkezett hazánkba a magyar és a szovjet akadémia közötti tudományos együttműködésről folytatandó tárgyalásokra./mti/

..-

bb. 47. kitüntetés
gk hi é hgy

1973 . március .5.

westsik vilmos akadémiai levelező tagnak 90. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta a népköztársaság elnöki tanácsa ./mti/

..-

bb. 48. feladatok a párt oktatáspolitikai határozatának végrehajtásában - ülést tartott a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló tanácsa

t pr/mm/e hi hgy

1973. március 5.

Lényeges kérdésben határozott hétfői ülésén a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló tanácsa: körvonalozták azokat a feladatokat, amelyek a középfokú tanintézetek kisz-szervezeteire várnak a párt oktatáspolitikai határozatának végrehajtásában. az ifjú kommunisták kötelessége - foglalt állást a tanács -, hogy feltárják azokat az összefüggéseket, megszabják azokat a feladatokat, amelyek a mindennapos tevékenységet és a mozgalmi életet a társadalom egészéhez fűzik, amelyek a fiatalok közösségeit bekapcsolják a társadalmi fejlődés folyamatába.

a pedagógusok, a kisz-fiatalok azon fáradoznak, hogy az együttes munka eredményeként sokoldalúan művelt, elméletileg és gyakorlatilag képzett, önállóan gondolkodó szakemberekké váljanak a tanulók, a marxista-leninista világnézet és a szocialista erkölcs alapján gondolkodjanak és cselekedjenek, képesek legyenek a valóság változásait az igazság, a szocializmus, a kommunizmus szellemében megítélni, tudatos, aktív részt vállaljanak a társadalmi, a közösségi életből, a szocializmus építéséből. a tanácsleszövegte, hogy a fegyelem erősítése elválaszthatatlan a közösségi nevelés hatékonyabbá válásától - a fegyelem a nevelésnek nem módszere, eszköze, hanem eredménye.

/folyt.köv./
16.00/e

- 30 -

MA-16²⁰

bb. 48. /feladatok a párt...folyt./e

az elmúlt esztendőben jelent meg egységes rendtartás a szakmunkásképző intézetek számára, s az idén készül működési rendet szabályozó utasítás a gimnáziumok és a szakközépiskolák számára. a kisz-szervezetek fontos feladata, hogy megismerjék, megismerjék az új szabályokat. a jó házirend következetesen érvényesülő keretbe foglalja a tanulóifjúság napjait, az életrend szerepét tölti be, biztosítja az egyéni érdeklődést, izlást kielégítő foglalatosság lehetőségét, s a kollégiumokban ezen felül a „magányhoz, való jogot. a jó házirend formai elemeket szabályoz: a nevelőközösség - pedagógusok és diákok - együttélésének, magatartásainak kereteit határozza meg.

a kisz-szervezetek az egyes közösségek megítélésében tekintések alapvetőnek, hogy azok mennyire törekcsenek a házirendben megfogalmazott magatartásnormák, a munkamorál megtartására. éljenek következetesen a jutalmazás és a büntetés lehetőségével is. a kisz-szervezetek minden tagjuktól követelják meg a képességeiknek megfelelő, példamutató helytállást az iskolai tanulmányokban. tagjaik értékelésekor, az egyéni feladatok meghatározásakor a magatartás mellett a tanulmányi munkát tekintsek elsődlegesnek. az ifjúkommunisták törekcsenek arra, hogy személyes példamutatással és a meggyőzés eszközeivel az osztályokban is teremtsék meg a jó tanuláshoz szükséges közösségi hangulatot. a tanulással kapcsolatos feladatok sorában lényeges helyet kell kapnia az önképzésnek is.

a hétfői ülésen vitatta meg a tanács a különböző ünnepek, rendezvények szerepét a hazafias és internacionalista nevelésben. nemzeti és nemzetközi ünnepeink hazánk és a világ társadalmi fejlődésének egy-egy kiemelkedő sorsfordulójához kapcsolódnak - szükséges, hogy ezeket értsük és érezzük -, foglalt állást a tanács. a kisz-szervezetek igyekezzenek felkutatni a mozgalmi hagyományokban élő, de ma már kevésbé ismert, kollektív élményt adó lehetőségeket, azokat az összejöveteleket, amelyek lehetőséget nyújtanak kötetlen és mégis szervezett, csoportos politikai vitákra és megemlékezésekre. a kisz az ifjúság legnagyobb tömegeihez tömegpolitikai akcióival, rendezvényeivel jut el. /mti/

..-

16.05/e

- 31 -

MA-16²⁰

bb. 19. /a táncművészek szövetségének....2.folyt./cs

t ro/tr/cs hi hgy

Legyen a táncnak nagyobb szerepe a hazai kulturális életben-
igy lehetne összegezni a beszámolót követő vitát, amelyben a hozzá-
szólók a több ágazatból összetevődő nemzeti táncművelés koreográfiai,
előadóművészeti és pedagógiai eredményeit és problémáit vizsgálták.
a balett és néptáncművészet, valamint a színházi és könnyűműfajú
produkciók sokrétű értékelése mellett a felszólalók több oldalról
világították meg a hazai táncművelés alakulását, tennivalóként
szabták meg az amatőr táncoktatás és táncművelés fejlesztését.

a közgyűlés állást foglalt amellett, hogy folytatódjék a
hivatásos és legjobb amatőr néptánc-együttesek hagyományápoló
és újatkereső tevékenysége. igényként merült fel, hogy az amatőr-
tánc - mint az ifjúság nevelésében hatásos forma - kapjon még nagyobb
jelentőséget a köznevelésben. tennivalóként szabták meg, hogy a
szövetség szakemberei közreműködésével és anyagi eszközeivel segítse
a magyar táncművelés fejlődését szolgáló rendezvénysorozatok, fesztivá-
lok munkáját, a hivatásos előadóművészeti és pedagógiai munka elismerését.

a közgyűlés egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot.
a megnövekedett feladatok megoldása, a szövetségi élet demok-
ratizmusának fokozása érdekében négy tagozat alakult: létrejöttek a
balett, a néptánc, a pedagógia és a táncművelés művelőinek
szövetségi szervei. a jövőben a tagozatok munkájukban fokozottan
igénybe veszik a fiatal művészek és szakemberek közreműködését.

a vita köztársasági gőze főtitkár zárszavával ért véget.
ezután a közgyűlés titkos szavazással megválasztotta az új elnöksé-
get. az elnökség szavazása értelmében a táncművészek szövetségének
főtitkára újra köztársasági gőze lett./mti/

bb. 49. a krakkói jagello egyetemen

k bcné é hi hgy

1973. március 5.

dr. rácz györgy, a legfelsőbb bíróság bírójának előadást tartott a
magyar büntetőjogról./mti/

16.08/-6

-32-

NA 16⁰⁰

bb. 50. a szocialista országok idegenforgalmi vezetőinek
értekezlete

cs la

1973. március 5.

kedden reggel a siklósi várban megkezdődik a szocialista
országok idegenforgalmi kormányzati vezetőinek szokásos évi
konferenciája. az értekezleten - amelyet most másodikban rendez-
nek meg Magyarországon - részt vesznek a bolgár népköztársaság,
a csehszlovák szocialista köztársaság, a kubai köztársaság, a Lengyel
népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztár-
saság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köz-
társaság és a szovjetunió idegenforgalmi kormányzati vezetői.

az előzetes napirend értelmében a konferencia egyik legfonto-
sabb feladata, hogy megvitassa az idegenforgalom területén történt
együttműködés további kiterjesztéséből adódó teendőket.

az értekezleten széleskörű tapasztalatcserére is sor kerül.
amelynek keretében megtárgyalják - a többi között az idegenforgalmi
statisztikai adatok egységesítésével, valamint a nyilvántartások
automatizált rendszerének bevezetésével összefüggő kérdéseket,
továbbá tájékoztatják egymást a turizmus területén a tavalyi év
folyamán elért eredményekről./mti/

bb. 51. kamara-kiállítás kőbányán

la cs hi

1973. március 5.

a nemzetközi nőnap alkalmából hétfőn megnyílt a kőbányai
törekvés művelődési központban beck judit festőművész kamara-
kiállítása. a virágnaptár, színészpótrék, utirajzok, üvegháttap-
képek és más művészeti alkotások nagy érdeklődést keltenek a máv
északi járműjavító szocialista brigádjai, a környező üzemek munká-
sai és a kerületi lakosság körében./mti/

1640/h-cs

-33-

NA 17⁰⁰

bb. 52. Losonczi pál,

pá/e hi la

1973. március 5.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban üdvözölte 1.k. acheampong ezredest, a ghanai nemzeti megváltás tanácsa elnökét, országa függetlenné válásának 16. évfordulója alkalmából. /mti/

bb. 53. westsik vilmos kossuth -díjas tudós köszöntése nyiregyházában

vid é la

1973. március 5.

nyiregyházában, a nyírségi agrotechnikai kutató intézetben nétfőn bensőséges ünnepségen köszöntötték dr. westsik vilmost, a mezőgazdasági tudományok doktorát, kossuth -díjas tudóst, a magyar tudományos akadémia levelező tagját 90. születésnapja alkalmából.

dr. westsik vilmos 1929-ben hozta létre a homokkiserleti gazdaságot, amelynek több évtizeden át vezetője volt. ettől kezdve nyugdíjazásáig a nyírségi táj arculatának formálásával, a mezőgazdasági termeléssel, homoktalajok művelésével, talajerőgazdálkodásával, javításával és a homokon termesztett növények termesztés-technológiájával foglalkozott. erről több mint 600 szakirodalmi mű tanuskodik.

az ünnepségen az idős tudóst a magyar tudományos akadémia képviselői, a megyei párt- és állami szervek vezetői, állami gazdaságok és társintézetek képviselői köszöntötték. /mti/

v

bb 54. újabb lehetőségek a nyugdíjasok foglalkoztatására

i sl gg ie cs la

1973. március 5.

a szakszervezetek országos tanácsa a munkaügyi minisztériummal egyetértésben kiterjesztette a nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségeit. /folyt. köv. /

17.02/h -cs

-34-

NA 1715

bb 54. /újabb lehetőségek...1.folyt/-cs

tavaly azok a nyugdíjasok létesíthettek korlátozás nélkül munkaviszonyt, akiknek a havi öregségi vagy rokkantsági nyugdíj nem volt magasabb 700 forintnál. az új szabályozás ezt a határt 800 forintra emelte.

bővült azoknak a munkaköröknek a jegyzéke is, amelyekben a nyugdíjasok a nyugdíj korlátozása nélkül naptári évenként 1260 órán át foglalkoztathatók. ebbe a kategóriába kerültek az eddigieken kívül a portások, az éjjeliőrök, a telepőrök, az ötlözőőrök, parkőrök, csatornaőrök, mezőőrök, hegyőrök és egyéb rendészeti feladatokat ellátó dolgozók. változás az is, hogy a közforgalmu gógszertárakban a takarítók a korábbi 1260 óra helyett korlátlanul foglalkoztathatók nyugdíjuk megtartása mellett. /mti/

bb 55. sorkötelesek testfejlettségi vizsgálata

gk hi cs la

1973. március 5.

a központi statisztikai hivatal népegyésztudományi kutató intézete és a honvédelmi minisztérium illetékes szervei a katonai nyilvántartásba vétel és egészségügyi vizsgálat során március-április hónapban testfejlettségi vizsgálatot végeznek. az 1955-ben született, 18 éves sorköteles férfiak mintegy 10 százalékat választják ki véletlenszerűen a fővárosban és néhány megyében. a kérdőíves, valamint élőszavas kikérdezéssel tisztázzák kíváncsian azokat a társadalmi, gazdasági és egészségügyi tényezőket is, amelyek a testi fejlettségre befolyást gyakorolnak. a vizsgálat és a felmérés elsősorban azt a célt szolgálja, hogy megbízható tájékoztatást kapjanak a korunkban gyorsabban fejlődő ifjúság biológiai állapotáról, és tudományos módszerekkel feltárják azokat az okokat és összefüggéseket, amelyek az egészséges testi és szellemi fejlődés, valamint az életkörülmények és a környezet hatása között fennállnak. az illetékes szervek kéri a fiatalokat és a szülőket, hogy a felmérést ne tekintsék zalklatásnak, fölösleges munkának megfelelően segítsék, támogassák a feladatot végrehajtó szervek munkáját. /mti/

17.10/-cs

-35-

NA 1715

bb. 56. vietnami építésügyi küldöttség érkezett budapestre

k sb/tm/e ie la

1973. március 5.

a vietnami demokratikus köztársaság négytagú építésügyi küldöttsége bui van cac miniszterhelyettesnek, a vdk építésügyi állami bizottsága elnökhelyettesének vezetésével hétfőn budapestre érkezett. a küldöttség egyes speciális építési, gépészeti és építőanyagipari munkákat tanulmányoz és e témákkal kapcsolatban lehetőségeket keres a kölcsönös együttműködésre. a delegáció hétfőn az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban tárgyalásokat folytatott padányi mihály miniszterhelyetessel, majd látogatást tett az építőgépgyártó vállalatnál. /mti/

bb. 57. szubtrópusi légtömegek árasztották el nyugat- és közép-európát - hazánkban is tavasziasra fordult az időjárás

i sz/tm/e ie la

1973. március 5.

közép-európába a legutóbbi napokban az óceánok felől szubtrópusi levegő áramlott, s ez okozza, hogy általában egész Európában az évszaknak megfelelő átlagnál magasabb a nappali középhőmérséklet. hétfőn délben például Rómában 15 fokot, Párizsban 13, Londonban 12 fokot mértek, s ez 6-7 fokkal magasabb a sokévi átlagnál. ugyanakkor azok a hűvösebb légtömegek, amelyek a múlt héten erős széllelkések kíséretében közép-európa időjárását, s így hazánkét is uralták, most délre vonultak. így Athénben 8 fokot, Isztambulban pedig mindössze 4 fokot és a Krim-félszigeten 0 fokot jeleztek a hőmérők, sokkal kevesebbet az ottani átlagoknál. a legtöbb csapadék a Fekete-tenger északnyugati részén esik, kisebb havazásokat is jelentettek, Skandináviában pedig több helyen volt nagyobb havazás hétfőn. nyugat- és közép-európában azonban derült, napos az idő - ami az anticiklon kialakulásával, növekvő légnyomással magyarázható.

hazánkban az elkövetkező napok időjárását is ezek az óceán felől érkező szubtrópusi légtömegek határozzák meg. jelentős csapadék az ország területének mindössze 10 százalékán várható majd. elmarad az az erős szél is, amelyet a múlt héten tapasztaltunk. így kellemes, tavaszias időjárás várható, általában 6-11 fokos nappali hőmérséklettel. /mti/

17.22/e

- 36 -

NA 174

bb 58. megjelent a fáklya legújabb száma

i szötr hi cs la

1973. március 5.

a szovjet-magyar baráti társaság lapja, fáklya most megjelent számában képekkel és szöveggel gazdagon illusztrált beszámolót közöl L.I. Brezsnyev legutóbbi baráti látogatásáról Csehszlovákiában.

a közelgő nemzetközi nőnap alkalmából a lap színes riportokkal illusztrálja a szovjetunió lányainak, asszonyainak mai életét. beszámol arról, hogy a szovjetunióban a lakosság 3.9 százaléka nő. a legutóbbi népszámlálás adatai szerint számuk 131.4 millió. az iparban dolgozók 51 százaléka nő, az építőiparban 29, a mezőgazdaságban 44, a közlekedésben 24, a közoktatás és a kultúra területén 72, a szolgáltatási ágazatokban és a kereskedelmi hálózati területeken pedig 75 százalék az arányuk. a nők átlagéletkora a szovjetunióban a forradalom előttinek több mint kétszerese, vagyis 74 év.

„rá tudjuk-e szedni a természetet?“, - kérdezi érdekes tudományos cikkében V. Frojkisz professzor, a szovjet tudományos akadémia gerontológiai intézete kísérleti osztályának vezetője. a szerző felhívja a figyelmet, hogy kortársai vagyunk a tudományos - biológiai forradalomnak, amelytől az aktív emberi élet meghosszabbítását várjuk. ennek lehetőségeit részletezi tudományos alapaossággal.

a lap - további tudományos cikkeiben egyebek között érdekes beszámolót közöl arról, miként állíthatók a robotok az ember szolgálatába. ezenkívül kulturális cikkek, gazdag sport- és rejtvényrovat, divat- és humoroldal teszi teljessé a szovjet-magyar baráti társaság lapjának most megjelent számát. /mti/

bb. 59. Ülést tartott a magyar szolidaritási bizottság elnöksége

pá cs la

1973. március 5.

hétfőn a hazafias népfront belgrád rakparti székházában Harmati Sándor elnökletével ülést tartott a magyar szolidaritási bizottság elnöksége. /folyt.köv./

17.30 h/cs

-37-

NA 1750

bb 59. /ülést tartott... 1folyt/-é

megvizsgálta a megváltozott vietnami - indokina-i helyzetet és összegezte a szolidaritási mozgalom ezzel kapcsolatos feladatait megállapította, hogy az indokina-i politikai konszolidáció döntő feltétele a vietnami és a laoszi szerződések maradéktalan megtartása, egyben élesen elítélte a saigoni kormányzatot és az egyesült államok kormányát az egyezmények sorozatos megsértése miatt.

az elnökség megtárgyalta a bizottság legutóbbi ülése óta végzett munka tapasztalatait, foglalkozott a felszabadító mozgalmak sebesült harcosainak gyógykezelésével, valamint a függetlenségi mozgalmak ösztöndíjasainak politikai tájkoztatásával összefüggő kérdésekkel.

az elnökség meghallgatta a magyar szolidaritási bizottság - budapest, 62 . -235-96852-es számú -csokkszámú 1972 -ben befolyt pénzüsszegek felhasználásáról szóló jelentést. nagy elismeréssel és köszönettel vette tudomásul a magyar társadalom segítőkészségét; a vietnami és a függetlenségükért, szabadságukért harcoló más népeknek nyújtott sokoldalú támogatását. az elnökség kifejezte meggyőződését, hogy társadalmunk, az internacionalista szolidaritás szellemében a jövőben is sokoldalú erkölcsi, politikai és anyagi támogatásban fogja részesíteni az imperializmus ellen a békéért, a társadalmi haladásért, a szocializmusért küzdő népeket és mozgalmakat./mti/

felhasználható: 18.30 óra után!

bb. 61. az egymilliomodik nézőt köszöntötték a székesfehérvári vörösmarty színházban

vid/e la

1973. március 5.

a székesfehérvári vörösmarty színház hétfőn donizetti: lammermoori lucia című operáját adta elő a szegedi nemzeti színház vendégszereplésével. az előadás előtt radványi lászló igazgató köszöntötte a színház egymilliomodik nézőjét, 1962. november 6.-a, a fehérvári színház újjáépítése óta egymillióan váltottak jegyet a színházba. az egymilliomodik nézőt herendi vázával és az 1973-74-es évadra szóló színházbérlettel jutalmazták meg. a székesfehérvári vörösmarty színház tíz év alatt 1470 előadást tartott. /mti/

17.47/e

- 38 -

NA 17E

bb. 60. a belvárosi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

la/e

1973. március 5.

32. rügyet bontott a nyír
33. miskolci nemzeti színház jubileuma
34. lengyel elektrotechnikai napok
35. moszkvába utazott dr. perényi imre
36. faceemete vásár
37. elhunyt wéber-jános
38. péter jános hazaérkezett párizsból
39. villamosságnak felszedése
40. geatano bardini
41. együttműködési szerződés
42. dr. kocsis józsef
43. tengerentúli petőfi-ünnepségek
44. áruház kapuvárott
45. magyar-svéd megbeszélések
46. kovanov akadémikus
47. kitüntetés
48. kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló tanácsának ülése
49. jagello egyetem
50. szoc. országok idegenforg. vezetőinek értekezlete
51. kamarakiállítás kőbányán
52. losonczy pál távirata a ghanai elnökhöz
53. westsik vilmos köszöntése nyiregyházán
54. nyugdíjasok foglalkoztatása
55. sorkötések testfejllettségi vizsgálata
56. vietnami építésügyi delegáció
57. szubtrópusi légtömegek
58. megjelent a fáklya
59. a szolidaritási bizottság elnökségi ülése
60. hírszolgálat

bb. 62. időjárásjelentés

tm/e la

1973. március 5.

a meteorológiai intézet jelenti március 5-én, hétfőn 19 órakor:

enyhe idő

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő, szórva-nyosan kisebb eső. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő, változó irányú szél. a hajnali és reggeli órákban néhány helyen köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 10 fok körül. /mti/

NA 190E

- 39 -

bb 63 . Halálós üzemi baleset

1 ms tm vid . é la

1973 . március 5.

történt hétfőn az ácsi cukorgyárban. murányi györgy 53 éves helybeli ács szakmunkás a szűrőállomásnál felállított állványzaton dolgozott, valószínűleg rosszul lépett, és egyensúlyt-vesztve mintegy 10 méter magasból lezuhant . a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálatot indított./mti/

--

bb 64 . közlekedési balesetek somogyban

1 ms tm vid . cs la

1973 . március 5.

nagybajom és böhönye között szabálytalanul előzött moszkvics személygépkocsijával farkas kálmán zalaegerszegi lakos és összetűtközött nagy józsef trabantjával. a trabant felberult, vezetője súlyos sérülést szenvedett, de három utasa is megsérült. a rendőrség eljárást indított farkas kálmán ellen.

mernye és szentgáloskér között orbán györgy segédmunkás átengedte motorkerékpárjának vezetését 13 éves fiának. a fiú áttért a menetirány szerinti baloldalra, és összetűtközött egy szabályosan szembejövő zsigulival, amelyet vandó péter síófoki lakos vezetett. a gyerek életveszélyes, apja súlyos sérüléssel került kórházba./ mti/

--

bb. 65. eltemették nagymarosi lászlót

tm/e la

1973. március 5.

a rákoskeresztúri új-köztemetőben nagy részvét mellett temették el nagymarosi lászlót, a magyar rádió krónikájának munkatársát. munkatársai és barátai nevében szabó józsef, a magyar újságírók szövetségének elnöksége nevében mécsáros ferenc, kedves sportegyesületének, a salgótarjáni bányász torna clubnak a nevében lászló imre vett búcsút az elhunytól./mti/

--

19.57/e

-40-

M 2020

bb 66 az ndk nagykövetének búcsufogadása

t bc tm cs la

1973 . március 5.

dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság nagykövete, a budapesti diplomáciai testület doyenje abból az alkalomból, hogy a közeljövőben végleg elutazik magyarországról, hétfőn búcsufogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson megjelent aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, ilku páál művelődésügyi miniszter, lázár györgy munkaügyi miniszter, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, s a politikai, gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet sok más vezető személyisége. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is./mti/

--

bb. 67. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

111/La

- 61. vörösmarty színház
 - 62. időjárásjelentés
 - 63. halálós üzemi baleset
 - 64. közlekedési balesetek
 - 65. eltemették nagymarosi lászlót
 - 66. dr. herbert plaschke búcsufogadása
 - 67. hírjegyzék
- szerkesztőségek figyelmébe

a bb 33. sz. hír / a miskolci nemzeti színház 150 éves jubileuma/ első bek. hetedik sorában a név helyesen:

/mti/

Lendvay márton

--

20.35/11

- 42 -

főszerkesztő burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: hatasi györgy
lakatos erzsébet

M 2020

--